

DEBRECENI BOGLÁRKA – MATITS FERENC

Helyi értékek országos mezőnyben

A Salgótarjáni Tavaszi Tárlat négy évtizede

Előzmények

A Salgótarjáni Tavaszi Tárlatok előfutárai az 1965-től kezdődően megrendezett Észak-Magyarországi Területi Szövetség tavaszi kiállításai voltak. Az I. Észak-Magyarországi Területi Képzőművészeti Kiállítás a felszabadulás 20. évfordulóján nyílt meg, a még befejezés előtt álló József Attila Megyei Művelődési Központ könyvtárában. Hazánkban április 4. állami ünnep volt a '80-as évek végéig, és Salgótarjában ehhez a piros betűs naphoz igazították a tavaszi megmutatkozások kezdetét. A kiállításon salgótarjáni, egri, sátoraljaújhelyi és nyíregyházi művészek szerepeltek.

Az 1965-ös kiállítási katalógus előszavát, illetve a Palócföldben megjelent kritikát dr. Aradi Nóra, az elmúlt korszakban jelentős pozíciókat elfoglaló művészettörténész írta, a kiállítást Baranyi Judit, a Múcsarnok művészettörténésze rendezte. A tárlaton 40 művész 121 alkotását – ebből 56 festmény, 56 grafika, 9 szobor és érem – tekinthették meg az érdeklődők. A kiállított művek témáját tekintve túlsúlyban voltak a munkás-, a parasztábrázolások, a tájképek, a családi ihletettségu kompozíciók és az illusztrációk. Díjakat nem osztottak.

1966 tavaszán adták át a Szrogh György által tervezett salgótarjáni József Attila Megyei Művelődési Központot, melynek Üvegcsarnokában nyílt meg a II. Észak-Magyarországi Területi Képzőművészeti Kiállítás.

1967-ben a Nógrád megyei szervek „Munka-művészet” díjakat alapítottak a kiállításokon eredményesen szereplő művészek számára, a miskolci példa nyomán. Díjakat adott ki a Salgótarjáni Megyei Tanács, a Salgótarjáni Városi Tanács és a MESZÖV (Mezőgazdasági Szövetkezet). A nagydíjat a Salgótarjáni Megyei Tanács adományozta. A kiállítás anyagát később bemutatták Egerben, Miskolcon, Sátoraljaújhelyen és Besztercebányán, Salgótarján testvérvárosában is.

1968-tól a kiállításokat Kovács Béla szobrász, éremművész, a Múcsarnok munkatársa rendezte. Dr. Aradi Nóra szerepvállalása 1969-ig tartott.

Az 1970-es évi volt a VI. – egyben utolsó – Észak-Magyarországi Területi Képzőművészeti Kiállítás. A katalógus előszavát a kiállítás rendezője, Kovács Béla írta.

1968-ban szervezték meg Salgótarjában az első művészeti hetet. Ez a rendezvény idővel Művészeti Hetekké bővült, keretei között nyílt meg 1969-ben az üveg-művészeti kiállítás, a Szabadtéri Szoborkiállítás és az Országos Zománcművészeti

Kiállítás, amely 1971-től Zománcművészeti Biennálévá alakult át. A Művészeti Heteket később két évente tartották meg, a program nyitórendezvénye a megújult képzőművészeti kiállítás lett, az 1971-ben először bemutatott Tavasz Tárlat.

A Tavasz Tárlatok

A kiállítás megújulását elsősorban úgy próbálták elérni, hogy meghívták a Salgótarjánhoz valamilyen formában kötődő nevesebb művészeket, akik Nógrád megyéből származnak, vagy akiknek munkái elhelyezésre kerültek a megyeszékhelyen.

A tárlatok indíttatásának politikai jellegéről tanúskodik, hogy a megnyitóbeszédet a Városi Tanács képviselőjében fellépők mondták, a díjazottaknak a hivatalos szervek küldöttjei nyújtották át a kitüntetések. A Városi és a Megyei Tanácson kívül a KISZ, a salgótarjáni Munkásmozgalmi Múzeum, a Képző- és Iparművészeti Lektorátus, valamint – egyre bővülő körben – salgótarjáni üzemek és vállalatok is osztottak díjakat.

A kiállító művészek száma az évek során fokozatosan növekedett, a rendezvény iránt egyre jobban érdeklődött az országos kritika is. A *Palócföld* rendszeresen tudósított a kiállításokról.

1972-től folyamatosan jelentkezett a Tavasz Tárlatokon a Salgótarjában felnövő művészgeneráció, a korabeli kritikusok felfigyeltek Földi Péter, Hegedűs Morgan, Hibó Tamás, Mustó János és Szujó Zoltán munkáira.

1973-ban a kiállítók között megjelent az első iparművész, Mészáros Erzsébet, gobelinjeivel. Ekkortól fokozatosan bővülni kezdett a Tavasz Tárlaton kiállító iparművészek és kiállított munkáik száma. A salgótarjáni rendezvény egyre fontosabb országos esemény lett. A budapesti Múcsarnokban rendezett országos tárlatokon kívül, 1954-től működött Hódmezővásárhelyen az Őszi Tárlat, 1957-től Békéscsabán az Alföldi Tárlat, majd hamarosan a szegedi és a debreceni nyári tárlatok is elindultak. A magyarországi tárlat-rendszerbe 1970-ben kapcsolódott be Miskolc városa, ahol téli tárlatokat rendeznek.

A salgótarjáni tavasz kiállítások történetét vizsgálva, 1975-ben két fontos újdonságra figyelhetünk fel. A Felszabadulás 30. évfordulójára felszabadulási pályázatot hirdettek, a pályázatra munkákat beküldő művészeket külön díjazták. A másik változás, hogy az előző évi, IV. Tavasz Tárlat nagydíjasának, Lóránt János festőművésznek kamara kiállítása nyílt a József Attila Megyei Művelődési Központ különtermében. 1975-ben rendezték tehát az első kamara kiállítást, ezt követően rendszeresen *kamaráztak*.

Az 1977-es évben újabb programmal egészült ki a tavasz tárlat megnyitóünnepsége, az ún. Aranydiplomák kiosztásával, melynek gyakorlata a mai napig él. Aranydiplomát kaphatnak „azon művészek, akik tevékenyen kapcsolódtak be a város közművelődési tevékenységébe, illetve köztéri, murális alkotásokkal gazdagították Salgótarját.” (Nógrád, 1977. április 5. sz.) Az első évben Somogyi József, Varga Imre és id. Szabó István szobrászművészek, Blaski János festőművész, Kerényi Jenő (posztumusz) és Czinke Ferenc grafikusművész kaptak Aranydiplomát.

Az érdeklődés lanyhulásának elkerülése érdekében 1979-ben országos szintűre bővítették a meghívott kiállítók névsorát. Már nemcsak megyei, vagy Nógrádhoz kötődő alkotók állítottak ki tehát, hanem minden olyan művész beküldhette munkáit, aki felkérést kapott. A szelekciós feladatkör ellátására 1978-ban megalakult a Tavaszi Tárlat előkészítő bizottsága, tagjai választották ki a pályázók közül az általuk érdemesnek tartott művészeket. 1979-ben a megszokott 2-300 beérkező pályamunka helyett a bizottság tagjai 723 mű közül jelölték ki a bemutatásra kerülő alkotásokat. A zsűri 136 alkotó 236 művét ítélte kiállításra méltónak, a mennyiség azonban nem ment a minőség rovására. Túlsúlyba kerültek a grafikák, a kiállított munkák között 108 grafikai, 60 festészeti, 54 szobrászati és 14 iparművészeti tárgy szerepelt.

Az 1980-as tavaszi tárlat kétszeresen is jubileumi kiállításnak számított. Az ország a Felszabadulás 35. évfordulóját ünnepelte, és ez volt a 15. expo az első észak-magyarországi területi kiállítás óta.

Az 1981-es év ismét fontos a rendezvénysorozat életében. A tavaszi tárlatok helyszíne ekkor került át az újonnan, 1980-ban felépült Nógrádi Sándor Múzeum épületébe. Ezenkívül '81-től már nem szerepeltek iparművészeti tárgyak a kiállításon. A tárlatok időtartamának meghosszabbítása is ehhez az esztendőhöz köthet. Míg korábban április 4-től május 1-ig, illetve 2-ig tartottak a bemutatkozások, ekkortól május végéig lehetett megtekinteni az alkotásokat.

A '80-as évektől kezdett megjelenni a tárlatokon a fiatal művészek azon generációja, amely már az „új művészet” képviselőjének tekinthető, közülük többen azóta is rendszeres kiállítók. 1985 után jelentkezett például Csemniczky Zoltán, Olajos György, Gaál József.

1990 után fokozatosan csökkent a régi „vezető művészek” szerepe, olyanoké, mint például Czinke Ferenc. Egyre nagyobb teret kaptak a fiatalabb nemzedék tagjai, többek között Bakos Ferenc, Fürjesi Csaba, Kalocsai Enikő, Adorján Attila.

Visszatérve a korábbi évekre, érdemes felidézni az 1981-es tavaszi tárlat „botrányát”. A felháborodás tárgyát Földi Péter *Előre magyarok!* című műalkotásának a kiállító teremből való eltávolítása képezte. A festmény reprodukciója benne maradt a katalógusban, mert új prospektus nyomtatására nem adódott lehetőség. Vagyis, a zsűri jóváhagyta a kép kihelyezését, az ellenőrző politikai szervek viszont túlságosan provokatívnak találták a kivont karddal lóháton ülő, vonuló '48-as huszárokat, a műalkotás felszólító jellegű címét. Az eset bekerült a *Stúdió '81* művészeti műsorba is. Földi Péter festőművész nyilatkozata szerint semmiféle politikai töltete nem volt a festményének, gyermekeinek a játékaik ihlették meg őt.

1982-ben indult Salgótarján új művészeti rendezvénye, az Országos Rajzbiennálé. A grafika egyik alműfaja mellett nem csupán azért döntöttek a szervezők, mert ennek még nem volt befogadó helye, hanem azért is, mert az egyedi rajz viszonylag olcsó technika, sok készül belőle, emellett kiállítása, szállítása, tárolása egyszerűbb, könnyebb és olcsóbb, mint más művészeti ágak termékeié. Mindezekon túl, egyedi rajzok nagy számban szerepeltek a korábban megrendezett Tavaszi Tárlatokon, így a salgótarjáni múzeum ezekből rendelkezett a legnagyobb gyűjteménnyel. A Nógrád Megyei Tanács '82-ben vásárolt Mihályfi Ernő kollekciójából is, a közgyűjteménybe került több mint 800 tétel jelentős részét ugyancsak

rajzok képezik. Ekkor, a XII. Tavasz Tárlat évében, egy újabb jubileumot is megélt a megyeszékhely lakosai, Salgótarján várossá nyilvánításának 60. évfordulóját.

Az 1983-as Madách-émlékév volt. Madách Imre születésének 160., *Az ember tragédiája* című munka színpadi bemutatójának 100. évfordulóját ünnepelték. Már korábban is, minden évben emléklappal jutalmazták azokat a szakembereket, akik jelentős eredményeket értek el a Madách-kutatásban, az évfordulókon külön Madách pályázatot hirdettek a képzőművészeknek. 1983-ban a tavasz tárlat keretei között meghirdetett pályázatra 19 művész adta be alkotását. Czinke Ferenc lett a nagydíjas, *Lucifer I – III.* sorozatával. A vegyes technikával készült grafikák jelenleg a Salgótarjáni Polgármesteri Hivatal Czinke Ferenc Emléktermében láthatók, Czinke *Koskirály*aival együtt.

1984-től kezdve a kuratori feladatkört Rideg Gábor művészettörténésztől a múzeum munkatársa, Práknalvi Endre vette át. A díjazottak listája bővült, '84-ben már 17 díjat osztottak ki.

1988-ban ismét kiemelten sok munka érkezett a Tárlatra, a zsűri 437 mű közül választhatott, amelyeket Bereczky Lóránd, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója ajánlott a közönség figyelmébe.

1989-től a Nógrádi Sándor Múzeumnak új művészettörténésze lett, Halászné Szilasi Ágota, 1995-ig ő rendezte a kiállításokat. '89-ben nagyon lecsökkent a kiállításra jelentkező művészek és a beküldött alkotások száma, mégis, mintegy 54 alkotó 90 munkáját tekinthette meg az érdeklődő közönség.

Az őszi rendszerváltás után, új politikai körülmények között próbálták magukat a rendezők az elmúlt rezsimet jellemző tendenciáktól függetleníteni. A Tavasz Tárlat kezdetének időpontja megváltozott, elszakadt április 4-étől. A megnyitó napja március 31-ére esett, a rendezvény időtartama pedig még inkább kitolódott, a kiállítást május 28-ig látogathatták. A díjak száma 9-re csökkent, az üzemek, vállalatok mint mecénások, kisebb létszámban képviseltették magukat. A Miskolci Galéria azonban 1990-ben új díjat alapított, melyet Földi Péter vehetett át. Tekintettel a körülményekre, a Miskolci Galéria 1993-ig adott át díjakat.

1991-ben a szocialista kultúra addig domináns, tabunak számító értékeivel szemben erősödött a kritika. Megkérdőjeleződött és egyszersmind elutasításra került minden egyes, az elmúlt rendszer szolgálatában állt, illetve álló kezdeményezés, eszmeiség, intézményrendszer. A '91-es tárlat megrendezése bizonytalanná vált. Végül úgy határoztak, hogy az eseményt két évente tartják meg, a tárgyévben az őszi-téli időszakban, 1991. november 16. és 1992. január 6. között.

A társadalmi-politikai helyzet megváltozásával a gyárak és üzemek támogatási rendszere, valamint az állami mecénatúra és a művészeti irányítás gyökeresen átalakult.

Az 1993-as tavasz tárlat ismét tavasz időszakra esett, a szervezők a VII. Tarjáni Tavasz fesztiválsorozatba illesztették be. A Tarjáni Tavasz fesztivál a Művészeti Hetek folytatásaként létesült, 1984-ben.

A kiállítások ekkortól kezdve egyre több helyet adtak a modern művészeti tendenciáknak, a fiatalabb korosztály képviselőinek. Új díjakat létesítettek: a Magyar Honvédség, a Magyar Képző- és Iparművészeti Szövetség, a Nógrádi Történelmi Múzeum (a Nógrádi Sándor Múzeumot időközben átnevezték), a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete (1997-től), a Művészeti és Szabadművelődési Ala-

pítvány (1999-től), a Magyar Grafikáért Alapítvány, a Magyar Gyakorló Művészek Szövetsége. 2005-ben a Nógrádi Történeti Múzeum szakmai különdíjat alapított. A korábbi díjalapítók közül a Balassagyarmati Önkormányzat, Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzata, Nógrád Megye Közgyűlése és Borsod-Abaúj-Zemplén megye Önkormányzata továbbra is helyt állt. Megnövekedett az alapítványok, a civil szféra művészettámogató szerepe, míg a vállalatok mecenatúrája tovább csökkent.

1997-től szlovákiai művészek is megjelentek a tárlatokon. Besztercebányával (Banská Bystrica) továbbra is fennmaradt Salgótarján testvérvárosi kapcsolata, a '80-as évek végétől a közép-szlovákiai művészekkel meglévő intenzív összeköttetés mégis folyamatosan csökkent, aztán elhalt. Megszűnt az Intersymposion kiállítás-sorozat is. A szlovákiai művészek '97-es jelentkezése tehát pozitív tendenciaként értékelhető, ám joggal merült fel a kérdés, hogy vajon a legkiválóbb művészek érkeztek-e onnan a salgótarjáni seregszemlére.

1999 a XXV. jubileumi Tavasz Tárlat éve volt, ennek örömeire elkészült az első színes katalógus. A kiállítás-sorozathoz a múzeum a későbbiekben is színes prospektusokat adott ki, egészen a legutóbbi időszakig.

2001-től a tárlatok még hosszabb ideig tartottak, mint korábban, a XXVI. Tárlat például áprilistól szeptember végéig. A kiállítás ideje kitolásának bizonyosan szervezési, anyagi okai voltak, hiszen a váltakozva megrendezett programok, a tavaszi tárlat (áprilistól szeptember végéig) és a rákövetkező évben a rajzbiennálé (októbertől a következő év márciusáig) anyaga jól kitöltötte a kiállítási programot. A két időpont közötti időszakban kisebb volumenű, kisebb költségvetésű kiállításokat rendezhetett a múzeum. A helyi érdeklődés a társadalmi változások következtében, a megélhetési nehézségek fokozódásával párhuzamosan, folyamatosan csökkent a múzeum kiállításai, programjai iránt.

2003-tól az állami szervek újból kezdtek nagyobb gondot fordítani a kultúra támogatására. A 2003-as tavaszi tárlat köszöntőjét, a hagyományokhoz híven, Salgótarján Megyei Jogú Város képviselőtestületében az alpolgármester tartotta. Kiemelte annak a fontosságát, hogy ez a kulturális tradíció a művészet-finanszírozási gondok időszakában is fenn tudott maradni, és elmondta, hogy a tárlatot tartja a Tarjáni Tavasz programsorozat legkiemelkedőbb eseményének. Annak is hangot adott, hogy Salgótarján újbóli fellendülését elképzelhetetlennek tartja a kultúra, a szellem, a művészet fejlődése és támogatása nélkül. Prokai Gábor, a Képző- és Iparművészeti Lektorátus osztályvezetője, megnyitóbeszédében azt hangsúlyozta, hogy „a tárlat legfontosabb és talán legértékesebb jellemzője, hogy az alkotások művészi világlátásból és nem megfelelési kényszerből születtek.”

2011-ben 40 éves a Tavasz Tárlat

Az évforduló alkalmából K. Peák Ildikó művészettörténész *A Tavasz Tárlat 40 éve* címmel május 16. és 25. között kiállítást rendezett a József Attila Művelődési és Konferencia Központ üvegcsarnokában, ahol az egykor a tavaszi tárlatokon szereplő művészek azon alkotásait lehetett vizsgálni, amelyek a Nógrádi Történeti Múzeumba kerültek. Az érdekes, tanulságos anyagot Lóránt János Demeter festő-

művész és Földi Péter festő- és szobrászművész egyértelmű dominanciája jellemezte.

Az évforduló kapcsán késztetést éreztünk arra, hogy a korábbi tavaszi tárlatok katalógusait ismét kézbe vegyük. A jobbára négyzet alakú katalógusok címlapján évtizedeken keresztül Kerekes László grafikusművész grafikái szerepeltek. Az első kiállításához mellékelt kiadvány fedelét azonban az akkor a városban élő Lóránt János *Bábjátékosok* című – manapság mosolyt ébresztő, szocreál-parafrazis – festménye díszítette. A negyvenéves katalógusban lapozgatva, az Alföldre települt és újabban nagyapjának Demeter nevét is használó Lóránt Jánoson kívül az alábbi, ma is aktív művészek neveit olvashatjuk: Bakallár József, Fábíán Gyöngyvér, Mészáros Erzsébet, Mustó János, Réti Zoltán, Kerekes László, Kő Pál és Varga Imre.

A fenti névsorban szereplők közül – a két szobrász kivételével – valamennyi művész nógrádi kötődéssel rendelkezik, közülük jelenleg azonban csak hárman élnek a megyében.

Elgondolkodtató, hogy a fenti névsorból négy évtized múltán vajon miért csupán Lóránt János Demeter Munkácsy-díjas festőművésztől látható mű a 2011-es múzeumi tárlaton. A salgótarjáni tárlat nagydíját 1974-ben és 1978-ban, minisztériumi díját 2009-ben kiérdemlő Lóránttól a XXXI. Salgótarjáni Tavaszi Tárlaton *Egy slukk* című szomorkás hangulatú festmény látható. Szereplése azért is öröndetes, mivel a kiállításon együtt lehet a képzőművészeti és zenei tehetséget egyaránt mutató, ez alkalommal impulzív tűzzománcműkével jelentkező Gressai Ferdinándal, akiről a helyiek tudják, hogy a mester unokája. Nem vesszük el Czeizel Endre professzor kenyerét, aki kiterjedt genetikai kutatásokat folytat jeles képzőművészek tehetségének öröklődése tárgykorban, de említenünk kell, hogy a több művészt is felmutató Lóránt-Presits-Gressai művészcsaládon kívül Nógrád megyében több, a művészi talentumot átörökítő család is létezik.

Elsőként említsük az I. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat egyik kiemelkedő művészt, id. Szabó István Kossuth-díjas, őstehetségű fadaragó-, szobrászművészt, akinek fia, a jelenleg Budapesten és Benczúrfalván tevékenykedő ifj. Szabó István, Munkácsy-díjas szobrászművész, unokája pedig a Budapestre származott Lengyel András, Munkácsy-díjas festő- és grafikusművész.

Másodjára szóljunk a 40 éve rendezett kiállításon részt vevő Mészáros Erzsébet textilművészeiről, akit manapság G. Mészáros Erzsébet Emma néven ismerünk. Leánya, a Győrött élő Géczy Nóra szintén művészi ambíciókkal rendelkezik, tehetségét festményei, érmei hirdetik, Salgótarjától Sopronig.

A fenti vonatkozásban Földi Péter Kossuth- és Munkácsy-díjas művészeiről is feltétlenül említést kell tennünk. A Somoskőújfaluban élő művész nevével – a salgótarjáni tavaszi tárlatok történetét áttekintve – az 1973-ban megrendezett 3. tárlat katalógusában találkozunk először, ettől kezdve rendszeresen szerepel a tárlatokon. Földi Péter a salgótarjáni tavaszi tárlat nagydíját 1979-ben, 1993-ban, 2007-ben, egyéb díjait 1982-ben, 1985-ben, 1987-ben, 1989-ben, 1993-ban, 1995-ben, 1997-ben, 2003-ban, 2005-ben vitte haza. Fia, Földi Gergely (1978) festőművész 2000 óta állít ki az országos jelentőségű tárlatokon, eredményesen: 2006-ban a Salgótarjáni Rajz Biennálé díját, 2008-ban a szintén a salgótarjáni múzeumban rendezett 400 cm² kiállítás díját, míg idén a Salgótarjáni Tavaszi Tárlat Nemzeti Erőforrás Minisztériuma-díját nyerte el. Az egri főiskolán és a budapesti Képzőművészeti Egyetemen

diplomázott Földi Gergely munkáiban a hétköznapjaink részét képező, illetve a létűnőben lévő világ közlekedési, technikai eszközeit, jelképeit ábrázolja, hangsúlyosan túldimenzionált, naturalista előadásmódban. Hol teherautónak, markológépnek, rezsónak, konvektornak, kazánnak, kapcsolótáblának állít örök emléket festményein, hol pedig – mint idei díjnyertes alkotásán – egy viharvert üstháznak. Míg a holland festészet aranykorának számító 17. században a mesterek csendeleitein drága üveg, nemesfém tárgyak, bútorok, szőnyegek, fegyverek és egyéb raritások tűnnek fel, addig Földi Gergely 400 évvel később hasonló, ihletett vanitas-érzéssel örökíti meg a fogyasztói társadalom által túlhaladott, kimustrálásra váró, de általa szeretett tárgyait.

A 2011-es tavaszi tárlat Salgótarján Megyei Jogú Város Önkormányzatának nagydíját a Pécssett élő, a pécsi főiskolán végzett, magát a Zebegényi Szabadiskola nyári kurzusain Gyémánt László és Hincz Gyula festőművészek által továbbképző, Bükkösi Kálmán (1950) festő- és grafikumszobrász nyerte el. A salgótarjáni rajzbienálékon a '80-as évek elején ismételtén, majd 2006-ban újfent szereplő művész jelentős országos és külföldi kiállítási tapasztalatokkal rendelkezik. A konstruktív művészet pécsi hagyományait expresszív módon adaptáló, továbbfejlesztő alkotóművész töredékes tájrészleteket ábrázoló vásznaira, mint a tárlaton látható *Fönt* című festménye esetében is, a komplementer színek alkalmazása a jellemző. A művész Csehországban egyszer, Boszniában több alkalommal járt művésztelepen. Vályi Péter (1986) képzőművész érdemelte ki a tárlat Nógrád Megyei Önkormányzat Közgyűlése által adományozott díját. Az egri főiskola képi ábrázolás szakán 2010-ben diplomázott, és jelenleg ott vizuális és környezetkultúra tanári szakon továbbtanuló Vályi Péter alkotásaival 2005-óta találkozhatunk országos és külföldi tárlatokon. Az erdélyi származású művész munkái többször szerepeltek erdélyi, illetve indiai kiállításokon. 2007-ben több elismerést is kapott: Észországban a „*Könyv objekt*” pályázat fődíjasa, Egerben „*A szív képei*” pályázat 1. helyezette, Salgótarjánban a Tarján Tarkán Társaság „*Egy szebb belvárosért*” team-pályázat 2. helyezette lett. Az utóbbi években performance-szal, video- és installációművészettel is foglalkozva, ezzel párhuzamosan fejti ki festészeti munkásságát. A Salgótarjánban tavaly díjazásban részesült *Hatoankét szignó* című festménye szürke háttér előtt fekete kalligráfiát alkalmazó konceptuális alkotás. Más munkáinál piktogramok vagy hétköznapi jelek adják a kompozíció fő motívumát. Vályi Péter az elmúlt években a miskolci, a gyergyószárhegyi, a szegedi, a noszvaji, a koppánymonostori és több indiai művésztelep munkájában vett részt.

A tárlaton könyvjutalmat Veréb Veronika karancslapujtői művész kapott, *Elvadult táj* című képéért. Az egri főiskola friss végzőse, aki 2009-ben *Rendes ház* című festményével szerepelt a Tavaszi Tárlaton, ezúttal magaslati nézőpontból egy téli tájat ábrázol jó érzékkel és meggyőző festőiséggel.

A 2011. május elején, a Tarjáni Tavasz városi művészeti fesztivál keretében a Nógrádi Történeti Múzeumban megnyílt, és augusztus 27-ig nyitva tartó tárlaton látott alkotások között örömmel fedeztünk fel korábbi díjazottakat is. Olajos György, a XXIV. Tavaszi Tárlat nagydíjasa, három nagyméretű, erőteljes munkát küldött a kiállításra. Krajcsovics Éva, a XXVI. és XXIX. tavaszi tárlatok nagydíját elnyerő művész, a *Szoba* című finom fényviszonyokat mutató, meghitt hangulatú festményét állította ki.

Birkás Babett, a korábbi tavaszi tárlat nagydíjasa, technikai okokból nem rendezhetett a korábbiakban megszokott módon a múzeum földszinti Kistermében önálló kiállítást, ugyanis abban Holtság Károly üvegfestő ólomüvegmunkáiból rendeztek időszaki bemutatót. A tehetséges salgótarjáni képzőművész a somoskői várat feldolgozó, hét műből álló *Színvár* című kamaratárlata az emeleti falambériás kiállítóterem egyik falsíkján nyert elhelyezést.

2011-ben, majdnem rekordot döntve több mint 500 alkotás érkezett kiállításra, de sajnálatos módon a beadott anyagnak csupán egy része kerülhetett a csökkentett kiállítási lehetőség miatt bemutatásra. A múzeum két emeleti, időszaki kiállítások rendezésére használt, egyenként 300 m²-es kiállítótermében többek között Kopasz Tamás, Kovács Albert, Lévy Jenő, Lenkey-Tóth Péter, Luzsicza Árpád, Nagy Gábor, Nádas Alexandra, Sóvárad Valéria, Stefanovits Péter, Lous Stuijzfand, Széri-Varga Géza, ifj. Szlávics László, Szentgyörgyi József, Szepessy Béla, Szilágyi János, Vén Mária, Váli Dezső nevével találkozhatunk.

Az említett salgótarjáni művészekon kívül a várost B. Gedeon Hajnalka, Fürjesi Csaba, Gelencsér János, Kalocsai Enikő alkotásai képviselték. A szécsényi művészek közül Bakos Ferenc *Fény-csend III.* festményét és Bakos Tamara vasszobrát állították ki, míg a füleki Balázs Alfrédől a *Cantata metaphisica* című konstruktív festményt. Feltűnt, hogy 2011-ben balassagyarmati alkotótól nem szerepel a tárlaton egyetlen munka sem, Egerből pedig egy azonos témát sztereotip módon feldolgozó alkotásokkal sikerre áhító rajzsakkör tagjai próbáltak – eredménytelenül – kiállítási lehetőséghez jutni. Az egri művészek közül F. Balogh Erzsébet *Hagyaték II.* című nagyméretű, expresszív festményét és Borgó György *Maya* képét láthatja a közönség. Nyíregyháza művészetét Balogh Géza, Székhelyi Edit és H. Németh Katalin egy-egy munkája reprezentálja. Anyagi okokból a múzeum nem a megszokott, képes katalógust mellékelte a kiállításához, csupán egy szerényebb, a kiállított művek lajstromát és adatait tartalmazó, néhány képpel ellátott kiadvány megjelentetésére nyílt lehetőség.

